

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

N U T A R I M A S
DĖL ŠILUMOS PASKIRSTYMO VARTOTOJAMS METODŲ RENGIMO IR TAIKymo
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2004 m. lapkričio 11 d. Nr. O3-121

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1747 patvirtintais Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nuostatais (Žin., 2002, Nr. [109-4819](#); 2003, Nr. [84-3833](#)), Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija n u t a r i a patvirtinti šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisykles (pridedama).

KOMISIJOS PIRMININKAS

VIDMANTAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d.
nutarimu Nr. O3-121

ŠILUMOS PASKIRSTYMO VARTOTOJAMS METODŲ RENGIMO IR TAIKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilumos paskirstymo vartotojams metodų (toliau – Paskirstymo metodų) rengimo ir taikymo taisyklės taikomos:

1.1. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) rekomenduojamiems Paskirstymo metodams;

1.2. vartotojų siūlomais ar teikiama su Komisija suderintiems Paskirstymo metodams.

2. Paskirstymo metodų žymėjimas:

2.1. kiekvienam Komisijos rekomenduojamam Paskirstymo metodui suteikiamas pavadinimas ir eilės numeris;

2.2. kiekvienam vartotojų siūlomam ar teikiamam su Komisija suderintam Paskirstymo metodui suteikiamas pavadinimas ir nurodomas vartotojų, kuriems leidžiama taikyti šį Paskirstymo metodą, adresas, daugiabučio namo savininkų bendrijos numeris ar kiti patikslinantys duomenys.

3. Komisijos rekomenduojami Paskirstymo metodai galioja visoje Respublikoje. Jie reglamentuoja šilumos paskirstymą tipinėse šilumos bei karšto vandens tiekimo sistemose, kai tiekimo-vartojimo riba bei šilumos apskaita yra pastato įvade ar butuose. Kiti vartotojų siūlomi ar teikiami su Komisija suderinti Paskirstymo metodai gali būti taikomi netipinėse šilumos bei karšto vandens tiekimo sistemose, kai sutartimi nustatytos kitos tiekimo-vartojimo ribos ar šilumos apskaitos schemos ir kai Komisijos rekomenduojamų Paskirstymo metodų taikyti negalima.

4. Šios taisyklės bei Paskirstymo metodai rengiami remiantis šiais teisės aktais:

4.1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2003, Nr. [69-3118](#));

4.2. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#));

4.3. Lietuvos Respublikos daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymu (Žin., 2000, Nr. 56-1639);

4.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. 1507 „Dėl dujų, elektros energijos, šalto bei karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo ir eksploatavimo“ (Žin., 1998, Nr. [3-56](#));

4.5. Statybos techniniu reglamentu STR 2.01.01 (6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ (Žin., 1999, Nr. [107-3120](#));

4.6. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ (Žin., 2002, Nr. [39-1446](#));

4.7. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.04:2000 „Pastato šildymo sistemos galia. Šilumos suvartojimas“ (Žin., 2000, Nr. [86-2634](#));

4.8. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.01:1998 „Šilumos tiekimo tinklai ir šilumos punktai“;

4.9. Statybos techniniu reglamentu STR 1.12.05:2002 „Gyvenamųjų namų naudojimo ir priežiūros privalomieji reikalavimai“ (Žin., 2002, Nr. [81-3504](#));

4.10. Statybos techniniu reglamentu STR 2.05.01:1999 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ (Žin., 1999, Nr. [41-1297](#));

4.11. Statybos techniniu reglamentu STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“ (Žin., 2004, Nr. [23-721](#));

4.12. Respublikinėmis statybos normomis RSN 156-94 „Statybinė klimatologija“;

4.13. Respublikinėmis statybos normomis RSN 26 – 90 „Vandens vartojimo normos“;

4.14. Statybos techniniu reglamentu STR 1.14.01:1999 „Pastatų plotų ir tūrių skaičiavimo tvarka“ (Žin., 1999, Nr. [84-2507](#));

4.15. ūkio ministro 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 4-258 patvirtintomis „Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklėmis“ (Žin., 2003, Nr. [70-3193](#));

4.16. aplinkos ir ūkio ministrų 2003 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 326/4-253 patvirtintais „Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemos privalomaisiais reikalavimais“ (Žin., 2003, Nr. [65-2975](#));

4.17. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. 03-43 patvirtinta „Centralizuotai tiekiamos šilumos ir karšto vandens kainų nustatymo metodika“ (Žin., 2003, Nr. [74-3471](#));

4.18. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 03-105 patvirtintomis „Maksimaliomis šilumos suvartojimo normomis daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti“ (Žin., 2003, Nr. [117-5390](#));

4.19. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 03-116 patvirtinta „Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvai būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti bei jų taikymo metodika“ (Žin., 2003, Nr. [124-5667](#));

4.20. Šilumos ir šilumnešio kiekio apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro 1999 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 424 (Žin., 1999, Nr. [112-3270](#)).

5. Paskirstymo metoduose vartojamos sąvokos atitinka 4 punkte išvardytų teisės aktų sąvokas.

Svarbiausios Paskirstymo metoduose vartojamos sąvokos:

5.1. **Bendrojo naudojimo patalpos** – daugiabučio namo laiptinės, holai, koridoriai, galerijos, palėpės, sandėliai, rūšiai, pusrūšiai ir kitos patalpos, jei jos nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims [4.3];

5.2. **Butas** – pastato (namo) dalis iš vieno ar kelių gyvenamųjų kambarių, virtuvės bei kitų patalpų, atitvarų konstrukcijomis atskirta nuo bendrojo naudojimo patalpų, kitų butų ir negyvenamųjų patalpų [4.11];

5.3. **Būsto naudingasis plotas** – gyvenamųjų kambarių ir kitų būsto patalpų (virtuvių, sanitarinių mazgų, koridorių, įstatytų spintų, lodžių ir kitų šildomų patalpų) bendrasis grindų plotas. Į naudingąjį būsto plotą neįeina balkonų, terasų, rūšių, nešildomų lodžių grindų plotas [4.11];

5.4. **Daugiabutis namas** – trijų ir daugiau butų gyvenamasis namas. Daugiabučiame name gali būti ir negyvenamųjų patalpų – prekybos, administracinės, viešojo maitinimo ir kitos [4.3];

5.5. **Gyvenamasis pastatas (namas)** – gyventi pritaikytas pastatas, kuriame daugiau kaip pusė naudingojo ploto yra gyvenamosios patalpos [4.14];

5.6. **Maksimalios šilumos suvartojimo normos daugiabučiuose namuose** – nustatomos Komisijos [4.18] ir skelbiamos viešai;

5.7. **Patalpa** – pastato dalis, atribota nuo jo likusios dalies atitvaromis iš visų pusių, turinti išėjimą į lauką arba kitas patalpas [4.14];

5.8. **Pastatas** – stogu apdengtas statinys, kuriame yra vienas ar daugiau kambarių ar kitų patalpų, išdėstytų tarp sienų bei pertvarų ir naudojamų žmonėms gyventi ar žemės ūkio, pramonės, komercijos, kultūros, transporto ir kitai veiklai [4.14];

5.9. **Šilumos sąnaudos šildymui** – išmatuotas, suskaičiuotas, normatyvinis ar kitaip pagal Paskirstymo metodus nustatytas šilumos kiekis ploto, tūrio vieneto šildymui nustatomas pagal atsiskaitomųjų prietaisų rodmenis arba pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus Paskirstymo metodus. Šilumos sąnaudų šildymui dalis, viršijanti maksimalias šilumos suvartojimo normas, nustatyta tvarka [4.2] gali būti neapmokestinama;

5.10. **Šilumos sąnaudos karštam vandeniui** – išmatuotas, suskaičiuotas, normatyvinis ar kitaip pagal paskirstymo metodus nustatytas šilumos kiekis karštam vandeniui, kurį sudaro šiluma šalto vandens pašildymui ir cirkuliacijai;

5.10.1. **Šilumos sąnaudos šalto vandens pašildymui** – šilumos sąnaudų karštam vandeniui dalis, reiškianti šilumos kiekį šalto geriamojo vandens pašildymui iki teisės aktais nustatytų parametrų;

5.10.2. **Šilumos sąnaudos cirkuliacijai** – šilumos sąnaudų karštam vandeniui dalis, reiškianti šilumos kiekį cirkuliuojančio karšto vandens temperatūros palaikymui ir vonios patalpų sanitarinių higienos sąlygų užtikrinimui;

5.11. **Vidutinės šilumos sąnaudų normos** – rekomenduojamos Komisijos [4.19] ar nustatytos vadovaujantis kitais teisės aktais bei taikomos, kai pastate neįrengtas arba laikinai neveikia atsiskaitomasis šilumos apskaitos prietaisas.

6. Dydžių žymėjimas

Dydis	Žymėjimai	Vieneto dimensija
Šilumos kiekis	Q	MWh, kWh
Šilumos kiekis skaičiuojamam vienetui	q	kWh/m ² , kWh/m ³ , kWh/butui
Vandens kiekis	G	m ³ , l
Vandens kiekis skaičiuojamam vienetui	g	m ³ /žm., m ³ /butui
Temperatūra	t	°C
Laikas	z	val.
Patalpos plotas	A	m ²
Patalpos tūris	V=A×H	m ³
Patalpos aukštis	H	M
Galia	N	kW

7. Žymėjimų indeksai ir sutrumpinimai

Žymėjimų indeksų ir sutrumpinimų pavadinimai	Indeksai ir sutrumpinimai
Tiekimo-vartojimo riba – pastato įvadas	P
Tiekimo-vartojimo riba – butas (patalpa)	B
Šildymas	Š
Šalto vandens pašildymas	Kv
Karšto vandens temperatūros palaikymas ir vonios patalpų šildymas (cirkuliacija)	R
Skaičiavimo būdu nustatytas dydis	Sk
Apskaitos prietaisu nustatytas dydis	Metr
Norminis dydis	Norm
Koeficientas	K
Naudingasis plotas	Naud
Bendrojo naudojimo patalpų plotas	Bn
Prie centralizuoto šildymo sistemos prijungtas vartotojas	Prij
Nuo centralizuoto šildymo sistemos atjungtas vartotojas	Atj

II. ŠILUMOS PASKIRSTYMO METODŲ RENGIMAS IR TAIKYMAS

8. Kai pastate yra daugiau nei vienas šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojas, visas pastate suvartotas šilumos kiekis nustatytas pagal atsiskaitomųjų šilumos prietaisų rodmenis, paskirstomas (išdalijamas) vartotojams, o kiekvienas vartotojas moka už jam priskirtą šilumos kiekį, išmatavus,

įvertinus ar kitaip pagal Komisijos rekomenduojamus ar su ja suderintus Paskirstymo metodus nustačius, kokia visų vartotojų bendrai suvartoto šilumos kiekio dalis tenka tam šilumos vartotojui.

9. Paskirstymo metodai rengiami ir taikomi, kai visi pastato vartotojai prijungti prie centralizuoto šildymo sistemos. Daliai vartotojų atsijungus nuo centralizuoto šildymo sistemos, Paskirstymo metodas papildomas metodu, leidžiančiu apskaičiuoti šilumos dalį, suvartotą daugiabučio namo bendrojo naudojimo patalpoms šildyti, nepaisant to, koku būdu šildomos jam priklausančios patalpos.

10. Paskirstymo metodai rengiami ir taikomi, kai daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistema įrengta pagal projektą ir atitinka privalomuosius reikalavimus [4.16]. Savavališkai atlikta sistemos rekonstrukcija turi būti atstatyta arba bendrasavininkiai turi priimti sprendimą dėl pastato ar jo dalies šildymo ir karšto vandens sistemos rekonstrukcijos įteisinimo. Nustatyta tvarka įteisinus pakeitimus, Paskirstymo metodą vartotojai pasirenka iš Komisijos rekomenduotų arba suderinami kiti vartotojų siūlomi Paskirstymo metodai.

11. Butų ar patalpų savininkams atsisakius įleisti šilumos tiekėjo ar namo šildymo ir karšto vandens prižiūrėtojo įgaliotus atstovus pagal jų pateiktą raštišką prašymą į savininkams priklausančias patalpas, šilumos tiekėjas ar namo šildymo ir karšto vandens sistemos prižiūrėtojas, pagal Šilumos tiekimo ir vartojimo taisykles įforminęs savininkų atsisakymą, turi teisę šių patalpų savininkų suvartotam šilumos kiekiui įvertinti taikyti maksimalius šilumos sąnaudų normatyvus šildymui [4.19.] ir karšto vandens suvartojimo normatyvus [4.13.] bei pagal juos apskaičiuoti šilumos kiekius šalto vandens pašildymui.

Šie normatyvai gali būti taikomi, kai atsisakoma leisti įrengti šilumos ar karšto vandens įvadinę apskaitą ar neleidžiama sutartimi nustatyta tvarka netrukdomai patekti į šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjui priklausančias patalpas, kad jie galėtų prižiūrėti ir patikrinti atsiskaitomuosius šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisus, arba nustačius, kad šilumos apskaitos prietaisas neveikia dėl vartotojų kaltės.

12. Kai atsiskaitomieji šilumos bei karšto vandens apskaitos prietaisai laikinai neveikia, vartotojų suvartoti šilumos kiekiai nustatomi:

12.1. šildymui – vartotojo buto (patalpos) naudingąjį plotą dauginant iš vidutinio šilumos sąnaudų normatyvo [4.19.] arba kitais teisės aktais nustatyto vidutinio normatyvo būsto šildymui;

12.2. šalto vandens pašildymui – karšto vandens suvartojimo normatyvą [4.13.] arba kitais teisės aktais nustatytą normatyvą dauginant iš vidutinio šilumos sąnaudų normatyvo [4.19.] šalto vandens kubinio metro pašildymui;

12.3. cirkuliacijai – pagal vidutinį šilumos sąnaudų normatyvą [4.19.] arba kitais teisės aktais nustatytą normatyvą.

13. Vartotojų siūlomi ar teikiami Paskirstymo metodai turi būti parengti taikant šioje paskirstymo metodų rengimo ir taikymo tvarkoje priimtus terminus, žymėjimus, nurodant:

13.1. kam taikomas Paskirstymo metodas, šilumos ir karšto vandens tiekimo būdą, tiekimo-vartojimo ribą, apskaitos prietaisų schemą;

13.2. papildomus terminus, žymėjimus, literatūrą, teisės aktus, normatyvus, mokslinius darbus, stebėjimų duomenis, ekspertų išvadas ir kt.

14. Būtinį Paskirstymo metodų papildymai ir pakeitimai nustatyta tvarka turi būti suderinti Komisijoje.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Paskirstymo metodai įsigalioja teisės aktais nustatyta tvarka.

16. Paskirstymo metodų taikymo pradžia nustatoma tiekėjo ir vartotojo sutartimi, vartotojui pasirinkus Paskirstymo metodą. Iki vartotojo apsisprendimo ir sutarties pasirašymo taikoma galiojanti paskirstymo tvarka.

17. Šilumos vartojimo pirkimo-pardavimo sutarčių šalys privalo nurodyti pasirinkto Paskirstymo metodo pavadinimą bei jo numerį, Komisijos nutarimo apie jo patvirtinimą ar suderinimą numerį bei datą.

18. Paskirstymo metodas gali būti taikomas ne mažiau kaip vieno pastato visoms šilumos ir (ar) karšto vandens vartojimo pirkimo pardavimo sutarčių šalims sutarus ir jį nurodžius šalių pagal individualiai aptartas sąlygas pasirašytose sutartyse, laikantis tokių nuostatų, kad:

18.1. paskirstymo metodą pasirenka pastato šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojai, daugiabučio namo butų savininkai Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso, Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo ar kitų teisės aktų nustatyta sprendimų priėmimo tvarka;

18.2. pasirinktas paskirstymo metodas turi būti taikomas ne mažiau kaip vienerius kalendorinius metus, jeigu šalys nesutarė kitaip;

18.3. šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojai ar jų atstovas prieš mėnesį ne šildymo sezono metu pateikia prašymą tiekėjui dėl paskirstymo metodo pasirinkimo (pakeitimo), jeigu tai nesusiję su papildomos informacijos surinkimu, matavimo prietaisų įrengimu, kompiuterinių programų įsigijimu ar pakeitimo darbais ir išlaidomis;

18.4. šilumos ir (ar) karšto vandens tiekėjas turi teisę atidėti kito paskirstymo metodo taikymą, kol bus surinkta ir apdorota papildoma informacija arba įrengti reikalingi matavimo prietaisai, bet ne ilgiau kaip vieneriems metams, jeigu šalys nesutarė kitaip.

19. Paskirstymo metodų vykdymą kontroliuoja ir prižiūri Komisija bei kitos valstybės institucijos pagal kompetenciją.

20. Skundai dėl Paskirstymo metodų sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.
